

"Saltanatın cenah-ı himayesine iltica eden mültecilerin taltifini ister." cümlesini izah eder misiniz?

"Bak, ne kadar âli bir hikmet, bir intizamla işler dönüyor. Hem ne kadar hakikî bir adalet, bir mizanla muameleler görülüyor. Halbuki, hikmet-i hükûmet ise, saltanatın cenah-ı himayesine iltica eden mültecilerin taltifini ister. Adalet ise, raiyetin hukukunun muhafazasını ister-ta hükûmetin haysiyeti, saltanatın haşmeti muhafaza edilsin."(1)

Mazlum, zayıf ve çaresiz durumda olan birisi, haysiyet ve güç sahibi bir padişaha sığınır, ondan bir yardım talep ederse, o padişahın o mazlumu koruması altına alıp onun taleplerini yerine getirmesi hükmetme ve yöneticiliğin bir gereğidir. Yani hiçbir haysiyetli yönetici ve hakim, kendine sığınan bir mazlumu bir çaresizi yüzüstü bırakmaz. Kendi saltanatına yani yönetimine sığınanları koruyup beslemek, onların ihtiyaçlarını karşılamak saltanatın bir özelliği bir gereğidir yani.

Allah da mutlak saltanat sahibidir ve şu kâinat onun mülkü ve mahlukudur. Müminler iman ve ibadet ile Allah'ın mutlak saltanatına boyun eğip itaat ediyorlar ve kafirlerin şer ve tahriplerinden Ona iltica edip Ondan beka ve sonsuz yaşam hakkı istiyorlar. Mutlak adalet ve şefkat sahibi olan Allah'ın insanların ve özellikle de müminlerin bu taleplerini geri çevirip insanları yüzüstü bırakması, yani onları fena ve yokluğa atıp çürütmesi mümkün değildir. Bu Onun adalet ve diğer isimlerine yakışmaz.

(1) bk. [Sözler, Onuncu Söz, Üçüncü Suret.](#)